

سز شدت گرفتن عطش در خیمه‌های اباعبدالله(ع)

اگرچه یک مرتبه ظاهراً شب هشتم محرم - حضرت علی اکبر(ع) با تعدادی از اصحاب[1] و یک بار دیگر هم، - در شب نهم محرم - حضرت ابوالفضل(ع) با نافع بن هلال به همراه سی سوار و بیست پیاده موفق شدند

اگرچه یک مرتبه ظاهراً شب هشتم محرم - حضرت علی اکبر(ع) با تعدادی از اصحاب[1] و یک بار دیگر هم، - در شب نهم محرم - حضرت ابوالفضل(ع) با نافع بن هلال به همراه سی سوار و بیست پیاده موفق شدند 20 مشک آب به خیمه ببرند[2] و از طرفی به حفر چاه نیز در خیمه‌ها اقدام کردند. که در منابع بسیاری آمده است: «امام حسین(ع) به سمت خیمه زنان رفت و در جهت قبله نوزده قدم برداشت. سپس شروع به کندن زمین کرد. چشمه‌ای ظاهر شد که آبی گوارا داشت و ...» [3] اما، اولاً: همه این امور قبل از روزهای هم و دهم و قبل از شعله ور شدن آتش جنگ بوده.

ثانیاً: در یورش که سپاه دشمن در روز نهم محرم به خیمه‌ها بردند و در آن حمله چند نفر از یاران امام را به شهادت رساندن. برای اجرای دستور عبید الله بن زیاد چاه آبی که در نزدیکی خیمه‌ها حفر شده بود را نیز تخریب کردند.[4] ثالثاً: روز عاشورا به دلیلی که توضیح می‌دهم، اسباب عطش بسیار شد و مصرف آب بالا رفت.

زیرا، وقتی برای امام حسین(ع) مسلم شد که حرّ اجازه نمی‌دهد به محلی برسند که برای زنان و کودکان پناهگاهی داشته باشند، به‌منظور ایجاد حداقل امنیت برای خانواده، دستور دادند تا از طرفی خیمه‌های زنان را بهم چسبیده برپا کنند تا فضای کمتری را اشغال نماید و از طرفی فرمودند اطراف خیمه‌ها خندقی حفر نمایند.

لذا، امام(ع) همه یاران خود را بسیج کرد و از اولین روز حضور در کربلا، زنان و کودکان را به جمع‌آوری هیزم فرستاد و مردان به حفر کانال بزرگی در اطراف خیمه‌ها مشغول شدند تا امکان عبور اسب‌ها و پیاده‌ها از آن وجود نداشته باشد و از این طریق برای ایجاد امنیت برای زنان تلاششان را کرده باشند.

آری؛ از روز نهم محرم، وقتی حمله دشمن آغاز شد. هیزم‌ها را به کانال حفر شده ریختند و آتش زدند تا از این طریق مانع ورود دشمن به محدوده زنان و کودکان شوند.

اکنون تصور کنید! بین 25 تا 30 زن و کودک،[5] از طفل شش ماهه و سه ساله و چهار ساله گرفته تا زن 50 ساله و یک بیمار را که از دست ناجوانمردان امت رسول الله(ص) به حلقه آتش پناه برده‌اند و در میان آتش شعله‌ور کانال که بخاطر کمی فرست خیلی نزدیک به خیمه‌ها حفر شده است از عصر روز نهم تا پایان روز دهم (که خورشید در ساعت 17 و 30 دقیقه پشت خیمه‌های سوخته امام حسین(ع) غروب کرد، در محاصر آتش قرار داشتند.

بادهای پائیزی [6] صحرای کربلا را تصور کنید که در طول 24 ساعت حرارت را از روی شعله‌های آتش افروخته به سوی اهل حرم می‌آورد و صورت‌ها را می‌سوزاند و عطش ایجاد می‌کند.

آری، کودکان حسین(ع) شب پائیزی دهم محرم را در پناه آتش تحمل کردند ولی هرچه به روز نزدیکتر می‌شدند آتش و بادی که از روی آن می‌وزید آزار دهنده‌تر می‌شد. و هرچه از آب موجود می‌نوشتند عطششان کاسته نمی‌شد.

به همین دلیل، در همان ساعت‌های ابتدای روز دهم، آب تمام شد، ولی آتش که آن روز پناه فرزندان رسول خدا بود - هنوز شعله می‌کشید. و هرچه بیشتر زمان می‌گذشت طاقت اهل حرم از کوچک بزرگ - کم و کمتر می‌شد و این خبر به عباس بن علی (ع) رسید و اینجا است که انسان متوجه می‌شود که اصرار ابی‌الفضل العباس برای از دست ندادن مشک آب و آن همه مقاومت برای رساندن آب خیمه‌ها برای چه بود.

پی‌م.شت‌ها:

[1] امالی شیخ صدوق، مجلس 30

[2] وقعة الطف، ص 152

[3] ابن شهرآشوب، ابی جعفر رشیدالدین محمد بن علی، مناقب آل ابی طالب، ج 4، ص 50 و ابن اعثم کوفی، ابو محمد احمد بن علی، الفتوح، ص 893. و مجلسی، محمد باقر، بحارالانوار، ج 44، ص 337. ابن اعثم کوفی، کتاب الفتوح، مصحح: طباطبایی مجد، مترجم: مستوفی هروی، آموزش و پرورش، تهران، 1372ش، ص 893. ابن شهرآشوب، مناقب آل ابی طالب، مصحح: رسولی محلاتی، موسسه انتشارات علامه، بی‌تا، ج 4، ص 50.

[4] الفتوح، ج 5، ص 91

[5] بنابر اختلاف در نقل‌ها

[6] بنابر تحقیق صورت گرفته، عاشورای سال 61 هجری قمری برابر بوده با چهارشنبه 21 مهر 59 هجری شمسی.

نویسنده: رضا صابری خورزوقی